C/2025/1804

4.4.2025

**P10_TA(2024)0045**

# Genetisk modificeret MON 94804-majs

**Europa-Parlamentets beslutning af 26. november 2024 om udkast til Kommissionens gennemførelsesafgørelse om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret MON 94804-majs, i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (D099729/02 – 2024/2841(RSP))**

(C/2025/1804)

*Europa-Parlamentet,*

— der henviser til udkast til Kommissionens gennemførelsesafgørelse om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret MON 94804-majs, i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 (D099729/02),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer ([1]), særlig artikel 7, stk. 3, og artikel 19, stk. 3,

— der henviser til afstemningen i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder, jf. artikel 35 i forordning (EF) nr. 1829/2003, den 17. september 2024, som ikke mundede ud i en udtalelse,

— der henviser til artikel 11 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser ([2]),

— der henviser til den udtalelse, der blev vedtaget af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) den 13. marts 2024 og offentliggjort den 26. april 2024 ([3]),

— der henviser til sine tidligere beslutninger, hvori det gør indsigelse mod godkendelse af genetisk modificerede organismer (»GMO'er«) ([4]),

— der henviser til forretningsordenens artikel 115, stk. 2 og 3,

— der henviser til forslag til beslutning fra Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed,

A. der henviser til, at Bayer Agriculture BV, med hjemsted i Belgien, på vegne af Bayer CropScience LP, med hjemsted i USA, den 14. februar 2023 indgav en ansøgning til Nederlandenes nationale kompetente myndighed om tilladelse til markedsføring af fødevarer, fødevareingredienser og foderstoffer, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret MON 94804-majs (»GM-majsen«), i henhold til artikel 5 og 17 i forordning (EF) nr. 1829/2003 (»ansøgningen«);

B. der henviser til, at ansøgningen også omfattede markedsføring af produkter, der indeholder eller består af GM-majs, til andre anvendelser end fødevarer og foderstoffer, undtagen til dyrkning;

C. der henviser til, at EFSA den 13. marts 2024 vedtog en positiv udtalelse, som blev offentliggjort den 26. april 2024, og hvori det konkluderes, at GM-majsen er lige så sikker som sit konventionelle modstykke og de undersøgte ikke genetisk modificerede majssorter med hensyn til mulige virkninger på menneskers og dyrs sundhed og på miljøet;

([1]) EUT L 268 af 18.10.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
([2]) EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.
([3]) Videnskabelig udtalelse fra EFSA's Ekspertpanel for Genetisk Modificerede Organismer »Assessment of genetically modified maize MON 94804 for food and feed uses, under Regulation (EF) nr. 1829/2003 (application GMFF-2022-10651)«, EFSA Journal 2024;22(4):8714, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8714.
([4]) Parlamentet vedtog i sin ottende valgperiode 36 beslutninger og i sin niende valgperiode 38 beslutninger, hvori det gjorde indsigelse mod godkendelsen af GMO'er.

D. der henviser til, at GM-majsen blev genetisk modificeret til at producere en kunstig miRNA, der havde til formål selektivt at undertrykke to gener i en større genfamilie, der var involveret i biosyntesevejen for gibberellinsyre (GA), og således reducere plantens højde;

***Udestående spørgsmål vedrørende virkningerne af kunstig miRNA***

E. der henviser til, at indførelsen af den kunstige miRNA ikke blot griber ind i de målrettede gener, men også involverer andre reguleringsfunktioner; der henviser til, at miRNA gennemgår en yderligere modning i planten og dermed interagerer med specifikke planteenzymer; der henviser til, at dets virkninger i mange tilfælde ikke er begrænset til målgenet, men ofte involverer metaboliske kaskader med flere hundrede andre genfunktioner;

F. der henviser til, at ansøgeren fremlægger utilstrækkelige og ufuldstændige data om interaktioner mellem den kunstige miRNA, de produkter, der fremkommer ved yderligere processer i cellerne, disse molekylers persistens i cellerne og deres interferens i andre reguleringsnetværk;

G. der henviser til, at EFSA for at konkludere, at miRNA'er ikke udgør en risiko for toksicitet for mennesker og dyr, antager, at det kunstige miRNA hurtigt vil blive nedbrudt; der henviser til, at det imidlertid fremgår af flere undersøgelser, herunder den, de nævner til støtte for denne påstand ([5]), at miRNA med støtte af specifikke mekanismer kan tages fra tarmen;

***Udestående spørgsmål vedrørende virkningerne af nedsat gibberellin-niveau***

H. der henviser til, at gibberelliner, som fremhævet af eksperter fra medlemsstaterne ([6]), er vigtige regulatorer for forskellige fysiologiske processer i planter;

I. der henviser til, at gibberelliner ud over plantehøjde også regulerer spiring og blomstring, spiller en rolle i reguleringen af stresstolerance og er en del af en kompleks reguleringsmæssig krydstale med andre plantehormoner i forskellige signalveje, f.eks. fysiologiske processer, der påvirker planternes sammensætning; der henviser til, at gibberelliner også er involveret i planters immunrespons på patogener;

J. der henviser til, at ansøgeren ikke har undersøgt de fleste indvirkninger på disse forskellige processer, bortset fra de potentielle virkninger på spiring, blomstring og kornvægt;

K. der henviser til, at genetisk ekspression og dens indvirkning på bioaktive gibberellin-produktion og metabolisk virkning kun blev undersøgt under feltforhold uden særlige stressfaktorer, mens GA vides at være involveret i mange biotiske og abiotiske stressreaktioner;

***Mindskelse af afhængigheden af importeret foder***

L. der henviser til, at en af erfaringerne fra covid-19-krisen og den stadig igangværende krig i Ukraine er behovet for, at Unionen bringer afhængigheden af visse kritiske materialer til ophør; der henviser til, at Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, i opgavebeskrivelsen til den indstillede kommissær Christophe Hansen anmoder ham om at undersøge, hvordan man kan nedbringe importen af kritiske råvarer ([7]);

***Bemærkninger fra medlemsstaternes kompetente myndigheder og fra interessenter***

M. der henviser til, at medlemsstaterne indgav mange kritiske bemærkninger til EFSA i løbet af høringsperioden på tre måneder ([8]), herunder at gibberelliner er vigtige regulatorer for forskellige fysiologiske processer i planter, navnlig i forbindelse med biotiske og abiotiske stressfaktorer, og at de data, som ansøgeren havde fremlagt, er ufuldstændige med hensyn til at vurdere den potentielle indvirkning af reducerede gibberellin-niveauer på alle disse processer, og at

([5]) Dávalos, A., Henriques, R., Latasa, M. J., Laparra, M., & Coca, M. (2019). Literature review of baseline information on non-coding RNA (ncRNA) to support the risk assessment of ncRNA-based genetically modified plants for food and feed. EFSA Supporting Publications, 16(8), EN-1688. https://doi.org/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1688.

([6]) Bilag 8 til Videnskabelig udtalelse fra EFSA's Ekspertpanel for Genetisk Modificerede Organismer »Assessment of genetically modified maize MON 94804 for food and feed uses, under Regulation (EF) nr. 1829/2003 (application GMFF-2022-10651)«, EFSA Journal 2024;22(4):8714, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8714.

([7]) https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en

([8]) https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/action/downloadSupplement?doi=10.2903%2Fj.efsa.2024.8714&file=efs28714-sup-0008-Annex8.pdf.

variationen i feltforsøg er utilstrækkelig; der henviser til, at medlemsstaterne også kritiserede manglen på data om de risici, der er forbundet med en mulig langsigtet stabilitet af den kunstige miRNA i planten, eller over, at en ikke ubetydelig del af det modificerede DNA kan tages fra tarmen fra dyr eller mennesker, samt at de fremlagte data ikke beviser, at genoverførsel fra plante til bakterier er usandsynlig;

N. der henviser til, at det i forordning (EF) nr. 1829/2003 fastslås, at GM-fødevarer eller -foderstoffer ikke må have negative virkninger for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet, og at det pålægges Kommissionen at tage hensyn til relevante bestemmelser i EU-retten og andre legitime forhold af relevans for det pågældende tilfælde, når den udarbejder sin afgørelse;

***Udemokratisk beslutningstagning***

O. der henviser til, at Parlamentet i sin 8. valgperiode vedtog i alt 36 beslutninger, hvori der blev gjort indsigelse mod markedsføring af GMO'er til fødevarer og foderstoffer (33 beslutninger) og mod dyrkning af GMO'er i Unionen (tre beslutninger); der henviser til, at Parlamentet i sin 9. valgperiode vedtog 38 indsigelser mod markedsføring af GMO'er;

P. der henviser til, at Kommissionen – trods sin egen erkendelse af de demokratiske mangler, medlemsstaternes manglende støtte og Parlamentets indsigelser – fortsat giver tilladelse til GMO'er;

Q. der henviser til, at der ikke kræves nogen ændring af lovgivningen, for at Kommissionen kan undlade at give tilladelse til GMO'er, når der ikke er tilslutning blandt et kvalificeret flertal af medlemsstaterne i appeludvalget ([9]);

R. der henviser til, at afstemningen den 17. september 2024 i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder, jf. artikel 35 i forordning (EF) nr. 1829/2003, ikke mundede ud i en udtalelse, hvilket betyder, at et kvalificeret flertal af medlemsstaterne ikke støttede godkendelsen;

1. mener, at udkastet til Kommissionens gennemførelsesafgørelse indebærer en overskridelse af de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 1829/2003;

2. mener, at udkastet til Kommissionens gennemførelsesafgørelse ikke er i overensstemmelse med EU-retten, idet det ikke er foreneligt med målet for forordning (EF) nr. 1829/2003, som i overensstemmelse med de generelle principper, der er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 ([10]), er at skabe et grundlag for at sikre et højt niveau for beskyttelse af menneskers liv og sundhed, af dyrs sundhed og velfærd, af miljøet samt af forbrugernes interesser i relation til GM-fødevarer og -foderstoffer, samtidig med at det sikres, at det indre marked fungerer tilfredsstillende;

3. anmoder Kommissionen om at trække udkastet til gennemførelsesafgørelse tilbage og forelægge udvalget et nyt udkast;

4. glæder sig over, at Kommissionen i en skrivelse af 11. september 2020 til medlemmerne endelig anerkendte behovet for at tage højde for bæredygtighed, når det gælder afgørelser om tilladelse til GMO'er ([11]); udtrykker imidlertid sin dybe skuffelse over, at Kommissionen siden da er fortsat med at give tilladelse til import af GMO'er til Unionen, selv om Parlamentet løbende har gjort indsigelse, og et flertal af medlemsstaterne har stemt imod;

5. opfordrer på ny indtrængende Kommissionen til at tage hensyn til Unionens forpligtelser i henhold til internationale aftaler såsom klimaaftalen fra Paris, De Forenede Nationers biodiversitetskonvention og De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling; gentager sin opfordring til, at udkast til gennemførelsesretsakter ledsages af en begrundelse, der forklarer, hvordan de overholder princippet om »ikke at gøre skade« ([12]);

6. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.

([9]) Det fremgår af artikel 6, stk. 3, i forordning (EU) nr. 182/2011, at Kommissionen »kan«, og ikke »skal«, gå videre med godkendelsen, hvis der i appeludvalget ikke er et kvalificeret flertal blandt medlemsstaterne for godkendelse.

([10]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

([11]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

([12]) Europa-Parlamentets beslutning af 15. januar 2020 om den europæiske grønne pagt (EUT C 270 af 7.7.2021, s. 2), punkt 102.